GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 2 juli 2024
ZAAKNUMMER 1483944
BEHANDELD DOOR L. Terlouw
TELEFOON (035) 629 2471
UW KENMERK
BIJLAGEN

BETREFT Voortgang uitvoering Hervormingsagenda Jeugd in Gooi en Vechtstreek

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over de voortgang van de Hervormingsagenda Jeugd in onze regio. Doel van de Hervormingsagenda Jeugd is de jeugdhulp te verbeteren en financieel gezond te maken. Onder regie van het Rijk zetten we in op een systemische en brede aanpak om zo te komen tot duurzame oplossingsrichtingen. Een zorgvuldige stapsgewijze aanpak is hierbij essentieel. Hieronder geven we aan wat er de afgelopen periode heeft gespeeld en wat er de komende tijd aankomt.

Robuuste regio
Onlangs heeft het Rijk onze regio bestempeld als voldoende robuust. In de Hervormingsagenda staat (par. 2.6): “Het is van belang dat de regio’s waarbinnen de zorg regionaal wordt ingekocht en georganiseerd voldoende robuust zijn.” Dit is van belang vanwege de beschikbaarheid en continuïteit van zorg voor de meest kwetsbare jeugdigen. In 2023 zijn in samenspraak met gemeenten en jeugdhulpaanbieders criteria opgesteld op grond waarvan kon worden besloten of regio’s aan deze ‘robuustheidseisen’ voldoen. Als een regio hieruit niet voldoende robuust zou blijken, kan de verantwoordelijke bewindspersoon van VWS besluiten om de regio-indeling aan te passen.

Uit de scan voor onze regio zijn geen noemenswaardige aandachtspunten naar voren gekomen die tot twijfel over de robuustheid leiden. Deze positieve uitkomst is vooral ontstaan doordat de regiogemeenten gezamenlijk uitvoering geven aan de Hervormingsagenda. We realiseren ons, als een van de kleine jeugdregio’s van Nederland, dat we alleen samen de uitdagingen aankunnen. Een groot compliment aan alle collega’s die zich hiervoor dagelijks sterk maken.

Project Instroom, doorstroom, uitstroom (ook wel Aanpak wachttijden genoemd)
Het belangrijkste project dat in onze regio uit de Hervormingsagenda voortkomt is Instroom, doorstroom, uitstroom. In Gooi en Vechtstreek wonen bijna 50.000 jeugdigen. Steeds meer jeugdigen ontvangen een vorm van ondersteuning op school, thuis of bij een zorgaanbieder. De signalen over wachtlijsten en complexe hulpvragen nemen toe. Gemeenten, aanbieders, onderwijs en overige verwijzers in regio Gooi en Vechtstreek werken, samen met jeugdigen en gezinnen, aan het verbeteren van instroom in de jeugdhulp, doorstroom en uitstroom uit de jeugdhulp. Hier willen we meer grip op.
Dit project kent een langere doorlooptijd (meerdere jaren).

Samen werken aan gezamenlijke ambities
Wanneer we de jeugdhulp onder de loep nemen, zien we dat wachttijden een symptoom zijn van veel diepgewortelde, samenhangende problemen binnen beleidsterreinen als justitie, werk en inkomen, financiën en huisvesting. We kunnen alleen het verschil maken voor jeugdigen en gezinnen door te focussen op het samenwerken in netwerken, het vormen van nieuwe coalities en partnerschappen en door het loslaten van onze eigen organisatiedoelstellingen.
Het verbeteren van instroom, doorstroom en uitstroom is een systemisch vraagstuk, daarom onderzoeken we de onderliggende oorzaken in de hele jeugdhulpketen. We weten dat als we op het gebied van instroom iets veranderen, dit ook doorstroom en uitstroom in een stroomversnelling kan brengen. En andersom. Dat vraagt om anders kijken en anders doen.

Netwerk en stakeholdersanalyse
Om dit te realiseren, hebben we ons het afgelopen half jaar gericht op het opzetten van een inclusief programma waarin alle takken van ons jeugdhulplandschap zijn vertegenwoordigd. We hebben een uitgebreid netwerk opgebouwd en een stakeholdersanalyse gemaakt van gemeenten, hulpverleners, onderwijsinstellingen, (jeugd) artsen en andere verwijzers. Er zijn inmiddels ruim honderd professionals vanuit deze branches betrokken. Willen we dat het meer gaat stromen in het jeugdhulplandschap, dan hebben we iedere partner in de jeugdhulpketen nodig. Iedere deelnemer fungeert als een katalysator voor verandering binnen de eigen achterban.

Regionale Regiegroep
Vanuit het brede netwerk hebben we een regionale regiegroep geformeerd van mensen met praktijkkennis en energie voor het onderwerp. Zij geven inhoud aan het programma. De regiegroep heeft, samen met de brede vertegenwoordiging en met ondersteuning van het Landelijk Team Aanpak Wachttijden, het programma opgedeeld in vier ontwikkellijnen.

De ontwikkellijnen (zie ook deze infographic):

- **Duurzaam antwoord**. Binnen deze ontwikkellijn willen we proces en samenwerking soepel laten verlopen, zodat we snel de juiste hulp kunnen organiseren. Er is sprake van een duurzaam antwoord als we kijken met een brede blik, stoppen wanneer nodig, het netwerk betrekken en zorgen voor een zachte landing in het 'echte' leven.
- **Onderwijs en zorg**. Binnen deze ontwikkellijn willen we een gezamenlijke aanpak tussen onderwijs en jeugdhulp vormen, zodat er daarna experimenten kunnen worden opgezet die gezamenlijk worden gedragen.
- **Jonge kind**. Binnen deze ontwikkellijn onderzoeken we de verschillende signalen over het jonge kind. Zo lijkt de groep kinderen met een ontwikkelachterstand groeiend te zijn. Inzichten kunnen vervolgens vertaald worden naar oplossingsrichtingen.
- **Zorg en wonen.** Binnen deze ontwikkellijn verkennen we welke alternatieve woonvormen, die ook passen bij het gewone leven en onderwijs van de jeugdige, ingezet kunnen worden om doorstroom te bevorderen.

De leden van de regiegroep leiden de ontwikkellijnen, terwijl de brede vertegenwoordiging verdeeld is over bijbehorende werkgroepen.

Om echt te ontdekken wat de oplossing is naar een tijdige en passende jeugdhulp is het essentieel dat de aanpak in kleinere stappen wordt doorlopen en niet direct te vervallen in, ogenschijnlijk, voor de hand liggende oplossingen. Om samen deze duurzame beweging naar beter te maken ontwikkelen we tools en pilots en hebben we twee praktijklijnen opgezet.
Binnen de praktijklijnen kijken we aan de hand van een aantal retrospectieve casusanalyses hoe hulpverlening in de praktijk uitpakt. Uit deze analyses blijkt onder andere dat we meer moeten durven verdragen. De praktijklijnen en de pilots binnen de ontwikkellijnen delen onderling kennis en ervaring uit.
De ontwikkellijnen en praktijklijnen worden ondersteund door een datalijn, die de ontwikkelingen monitort en trends signaleert. Binnen deze lijn werken we ook aan zicht op wachttijden. Doel van de datalijn is het verbeteren van beschikbare beleids- en sturingsinformatie. De opgaven in het jeugddomein strekken echter verder en zijn breder dan wat met de Hervormingsagenda kan worden aangepakt. De situatie van de jeugdige valt niet los te zien van de situatie binnen het gezin en de eventuele problemen die daar spelen. De Hervormingsagenda wordt daarom in nauwe samenhang met het traject Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming uitgewerkt.

Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming
Het huidige stelsel van Kind- en Gezinsbescherming is complex en knelt. Het gaat om de ongeveer 10% meest complexe kinderen en gezinnen waar onveiligheid of een ontwikkelingsbedreiging (van kinderen) aan de orde is. Ondanks de inzet van alle hulpverlening om deze gezinnen heen, krijgen deze kinderen en volwassenen te vaak geen passende, tijdige hulp en bescherming. Kinderen en gezinnen voelen zich onvoldoende gehoord, gezien en gesteund. Ook is er te weinig samenhang tussen zorg voor kinderen en zorg voor volwassenen. Organisaties werken als het ware als een estafette. Waarbij het stokje steeds wordt doorgegeven of de ronde opnieuw wordt gelopen.

Veel professionals ervaren deze complexiteit als belemmerend. Om die reden is het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming ontwikkeld. Hierin staat een nieuwe manier van werken centraal waarbij hulp eerder komt en beter aansluit bij het gezin. Het doel is om toe te werken naar een nieuw stelsel waarin toezicht, wetgeving, financiering en sturing ten dienste staan van efficiëntere hulp en zorg voor kinderen en gezinnen (0-100 jaar). Gemeentelijke teams, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, het Zorg- en Veiligheidshuis en de Raad voor de Kinderbescherming werken hiervoor nauw samen. Zij doen dit met ervaringsdeskundigen en hulpaanbieders.
In elf aangewezen proeftuinregio's in het land wordt een nieuwe werkwijze getest. Een aantal acties binnen het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming vindt in nauwe samenhang met de Hervormingsagenda plaats. In het bijzonder het Versterken van de toegang, met expertise rondom veiligheid en bescherming.

Ook in onze regio gaan we beginnen met een nieuwe werkwijze. Dit doen we in zogenaamde Toekomsttuinen. De gemeenten Gooise Meren, Hilversum, Huizen en de ketenpartners gaan ervaring met 'en - en regie' opdoen. Hierbij staat de behoefte van het gezin centraal. Op basis daarvan wordt ondersteuning geboden, die losstaat van bestaande structuren.
Dit betekent dat specifieke expertise - indien nodig - eerder beschikbaar komt dan de huidige structuur toelaat. Doel hiervan is om de ondersteuning voor onze inwoners zo optimaal en efficiënt mogelijk te kunnen aanbieden. Deze eerste beweging is zeer kansrijk. We bouwen verder met de elementen die in onze regio aanwezig zijn, geleerde lessen vanuit zowel de andere regio's én onze nog op te halen lessen.

In Gooi en Vechtstreek zijn we op de goede weg met de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Eind 2024 kunt u een volgende informatiebrief verwachten over de stand van zaken omtrent de uitvoering van deze agenda.

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top